

TRANSGENDER PSYCHOANALYSIS

A Lacanian Perspective on Gender Difference

GHEROVICI Patricia

2017

Samenvatting Lieven Jonckheere
2/01/2022

PATRICIA GHEROVICI

- Zuidamerikaanse in the USA (Philadelphia)
- (licensed) psychoanalyst, analytic supervisor
psychologe?
- 2020 Sigourney Award for clinical and scholarly work
duidelijk binnen de intersectionaliteit
 - Latinx communities
 - The Puerto Rican Syndrome (2003)
 - Psychoanalysis in the Barrios: Race, Class, and the Unconscious (2019.)
Latinx = neologism voor Latin American people in the United States
gender-neutral <-x> suffix replaces the <-o/-a> ending of Latino and Latina
 - gender variant communities
 - Please Select Your Gender: From the Invention of Hysteria to the Democratizing of Transgenderism (2010)
 - Transgender Psychoanalysis: A Lacanian Perspective on Sexual Difference (2017).
- co-founder and director
 - Philadelphia Lacan Group
 - Associate Faculty
 - Psychoanalytic Studies Minor, University of Pennsylvania (PSYS)
 - Das Unbehagen.
- Honorary Member
 - IPTAR = Institute for Psychoanalytic Training and Research in New York City,

TRANS ALS IDEOLOGIE

Ideologische context van verschijning trans discours

- Success trans in the USA
 - USA ideologie
 - Maakbaarheid / mobiliteit
 - Consumer rechten
 - etc
 - USA anhistorisme/antihistorisme
 - Cancel culture
 - Van wat Ander zegt dat mijn geschiedenis is
 - Maar ook van wat ikzelf als mijn geschiedenis beschouw (toch altijd via Ander??)
 - Cf. Janet Mock 104
who I actually am (realness) involves erasure of parts of myself, my history, my people, my experiences my language
 - trans is next civil rights frontier in USA of consumer rights??
trans mainstream geworden in media – 2015 = année trans in the USA
 - politiek
 - Obama voor eerst woord TG in State of the Union 2015
 - trans mag in leger 2015
 - Sport
outing MtF Olympische atleet Bruce/Caitlyn Jenner 2015
 - stiefvader van Kardashians – kinderen zijn ook zeer bekend (Kendall Jenner)
 - meer success als femme fatale dan als olympisch goudwinnaar (meer gevolgd op twitter dan Obama TG > race)
 - Media
cf. rel MtF Janet Mock mocking??
 - Soort dubbel van Janet Jackson
 - op CNN – krijgt alle kansen van Piers Morgan
 - echter hele rel omdat Piers Morgan vermeldde dat Mock vroeger jongen was “enkel wat ik nu ben, telt” geen verleden op seksueel vlak
 - vanwaar verplichting voor Mock om zich daaraan bloot te stellen?
Niet politiek maar strikt persoonlijk!
 - intrusive tegenaanval tov feministische interviewster over haar seksuele intimiteit
 - American dream of self-improvement en class mobility
onbegrijpelijk loflied Gherovici op Mock
 - Kunst
trans in grootste kunstbiënnale 2014
fotografenkoppel FtM Ernst & MtF Drucker – met fotodagboek van 6j transitie
- millenial parents
 - geven kinderen gender neutrale namen waarom? toch niet om kinderen keuzevrijheid over geslacht te laten ??
 - laten kinderen opvoeden via internet ook seksueel (jouissance obscène et féroce – porno)
Cf. Facebook & dating sites: non binaire keuzes (USA FB 56 keuzes – UK FB 71 keuzes)
cf. vroeger multiple personalities

- transgenderism ipv transgender of trans
 - dus echt een –isme (zoals lacanisme)
 - cf. Bersani: PA supports transgenderism commitment to new forms of desire
nee! Genot! En PA steunt nooit iets
- biologisering M/F165
Geslachtsverschil in de Hersenen – M en F hebben verschillende hersenen
 - Mag wel: ik voel mij M of F vanuit mijn hersenen
 - Mag niet: M intelligenter dan F vanuit hersenen
mag wel F emotioneel intelligenter vanuit hersenen, F beter in multitasking vanuit hersenen
- transgenderism versus transracialism
case Rachel Dolezal – ook 2015
 - white-to-black transracialism
 - hysterische outing
 - zelf verborgen
 - geout door ouders
die zwart kind adopteerden, waarvoor Rachel zich in hun plaats als ‘moeder’ opwierp
 - protest bij zwarten! geridiculiseerd door blanken
 - assumeert haar trans-manoeuvre achteraf
gender én race allebei slechts *social constructs*!!
 - vraag
 - transgenderism
 - aanvaard (zelfs toegejuicht)
 - mainstream = nieuwe media
 - **toch ook verfoeid door F (vnl feminisme!!)**
 - ondanks duidelijke biologische basis van geslacht
 - meer een kwestie van leven of dood
 - transracialism
 - niet aanvaard (zelfs verfoeid)
 - vooral door zwarten (maar nergens succes)
 - **toch veel zwarten transitie tot blank?? zonder problemen**
 - ondanks onduidelijke biologische basis van ras
 - meer een consumerist choice ?? meer opportunisme??

Gherovici zelf ook ideologisch discours over trans

(ondanks haar Lacanisme)

- trekt kaart van het intersectionalisme
cf. 2 gebieden specialisatie:
 - Latinx community
 - transgender community
- vindt cisgender een goeie zet
term cis erkent dat gender voor iedereen een eigen keuze is, vanuit intern aanvoelen 21
- vindt probleem met trans een typisch westers probleem
buiten westerse cultuur zijn er overal legitieme loopholes voor expressie van trans identities 6 nee
- promoot queer
 - 2 tendenzen – die eigenlijk niet door dezelfde deur kunnen
 - genderfluiditeit = queer = non binair
 - binariteit sterker dan ooit – oa door MtF en FtM
 - Gherovici trekt kaart van queer
in matters of sexual orientation and object-choice everyone fails = seksualiteit is out of joint 31
– en dus let's go queer

RECUPERATIE VAN LACAN

redden van Lacan en Freud ...

- Gherovici:
 - Clinici in USA niet meer bang van Lacan – niet meer gezien als obscure doctrinair
 - Freud&Lacan over seks volledig compatibel met TG-visie op seks
- echte queers (Preciado oa)
Freud&Lacan = chauvinist male white pigs
 - Freud = misogyny
 - Lacan = koloniaal

... via voortdurende verglijding tov wat Lacan gezegd heeft

- Cf. Marty over Butlers cynische verdraaiing van Lacans concepten:
ik mag Lacan doen zeggen wat ik wil
- Geen oriëntatie doorheen Lacan (JAM, eventueel zelfs Žižek)
 - Angelsaksisch universitair discours over Lacan
 - Passeert via Vlaamse universitairen: Nobus, Verhaeghe, Van Haute etc
 - Russell Grigg, Bruce Fink – Eve Watson
Philadelphia Lacan Study Group and Seminar + Dublin!!
 - Ongelooflijke reeks bedankingen!!
 - anti JAM (& Žižek)
 - Colette Soler / Allouch / Jean-Michel Rabaté
 - dé referentie = Geneviève Morel (ook al voor PH Castel)
inderdaad interessant

theorie over het seksuele

- inzet: herintroductie seks in USA PA
 - seks verdwenen uit USA PA (self, object relations, intersubjectivity)
 - Seks doorgeschoven naar sexologie
 - Al begonnen ten tijde van Freud
 - soort spanning ivm seksuele
 - cf. Hirschfeld: uitvinder term transsex
 - Stekel: uitvinder term paraphilia
 - Nadien volledig weggegeven aan sexuologie
 - ondertussen is seks compleet veranderd
oa feminisme + trans
 - hoe seks in USA PA herintroduceren
= castratie van USA PA 101
 - via Fonagy 37
attachment = rapport sexuel??? Te British (Hongaar)?? Te psycholoog??
 - via Lacan French Bastard
 - via Lacans theorie van hysterie
 - via Lacans theorie van genot = concept van de jouissance
iets in seks maakt dat seks onbevredigbaar moet blijven (Freud) 43
negativiteit in kern seksualiteit genot
 - maakt van gender een begrip van Lacan
 - doet alsof Lacan zelf het begrip gender gebruikte, zonder dat hij het wist
universitair = alles gelijkschakelen, overal gelijkenissen – geen oog voor het eigene, het verschil
 - cf. onderscheid bij Lacan!!
 - anatomical sex
sex needs to be symbolized 112
 - gender
 - social construction 24
 - symbolically constructed 6 neeee
gender needs to be embodied 112
 - sexual difference or sexuation
keuze die los kan staan van de fallus 24 eigenlijk niet!!
 - maakt van zindelijkheidstraining een gedemocratiseerde vorm van castratie

- maakt van zindelijkheidstraining een gedemocratiseerde vorm van castratie
zindelijkheidstraining ipv castratie 126-128
 - anaal object is not gendered = gender neutraal paradigma voor 'verlies'
 - anale = 1ste verloren object, 1ste object van 'castratie' **toch borst??**
 - Lacans model voor subjective loss is not the fallus (gendered) but the feces (ungendered)
niet iedereen heeft fallus verloren, maar wel iedereen heeft feces verloren
 - beter paradigma voor verlies van castratie, want toepasbaar op cis en trans
 - invloed anti-Oedipe van Deleuze-Guattari delirant vs JAM: (a) in gaine van -phi
invloed Preciado!!
Manifiesto contra-sexual 2002
 - codes culturels = cercle de performance, d'imitation, de production et de reproduction > identités de genre présentées comme naturelles = contrat social hétérocentriste
 - contra-sexualité = corps en dehors de l'opposition M/F
contrat contra-sexuel règle le comportement sexuel des signataires jusqu'aux moindres détails
 - renoncent à toute forme d'identité sexuelle
 - contrat ne se rapporte qu'à l'acte sexuel
 - seksualiteit van anus + godemichet
-
- anus ipv fallus – anus = nouveau « centre universel contra-sexuel – anus n'est pas discriminant et ne crée pas de catégories
 - elk lichaamsdeel kan plaats van godemichet innemen

maakt van trans dé hedendaagse vorm van hysterie

- trans mag geen psychose zijn
 - geen enkele theorie over psychose vanuit Lacan gehaald
- beperkte definitie hysterie – hysterie is trans
 - basiskenmerk hysterie = sexual uncertainty 25 **niet**
 - object: hetero of homo?
 - identiteit: ben ik M of F?
 - Gherovici:
hysterie is fundamenteel trans
Uncertainty hysterie ivm M of F zijn = universeel fundament voor alle spreekwezen
 - **Lacan E545: onzekerheid M of F zijn = trait banal in hysterie dwz twijfel aan eigen identiteit als M of F komt voor in alle structuren, dus ook in hysterie – niets typisch hysterisch aan sexual uncertainty**
- trans is hysterie
 - trans = a (hysterical) strategy of being – a (hysterical) matter of life or death
 - trans ondervragen vanuit/met sexual uncertainty hysterie 7
- Trans zoeken in hysterie cases studies van freudianen
bv. Abraham 64: casus hysterisch dagdromen is eigenlijk MtF trans
 - identificatie met moeder
 - hysterische aanvallen
autohypnose dagdromen > trance = herverening met moeder > rust
(maar ook maso fantasieën)
 - maandelijks koppijn zoals moeder bij regels
 - interpretatie: pure bliss = *mental blankness* van F passiviteit
- het subversieve van trans is hedendaagse vorm van het subversieve van de hysterie
cf. vroeger boek Gherovici 2010: Please select your gender. From the invention of hysteria to the democratizing of transgenderism
 - subversieve van de hysterie voor Lacan
 - hysterie uit DSM psychiatrisch 1952
 - juist in 1952 dat moment zet Lacan hysterie weer op de kaart
 - via terug naar Freuds Dora
 - tegenoverdracht oppassen cf. Freud
 - belang van De Vrouw voor hysterica ('homosex')
 - vanuit surrealistische idealisering van hysterie (Breton)
Lacan eerder Dali paranoia
 - subversieve van de hysterie toont zich voor Gherovici als trans
 - Wat hysterie voor Freud (en Lacan) was, dat is trans vandaag 79
 - trans is de vorm die hysterie vandaag heeft aangenomen
social discourse of hysteria has meshed met nieuwe pogingen om de normatieve seksuele ideologie te ontwrichten nl rebellious, shocking but also poetic, often trance-like discourse of trans-people **duidelijk als hysterisch-subversief beschouwd**

- Hysterie toch vooral ook voor FtM
 eerder autisme??? autisme nergens vermeld!!
 in elk geval: groot belang equivoques in kliniek = materialiteit letter ipv sens sexuel 152
 - bv. FtM Preciado 82
 - lyrisch over testosterone – door testosterone = testo mania (term van Preciado zelf)
 - equivoque???
 - bv. FtM Leslie boxing 83
 - asexual hysteria
 - oa omwille van equivoque 'tie'
 - bv. FtM Stanley 112
 - never get pregnant
 - equivoque *transparent* = *trans parent*
 - bv. FtM Jay 153
 - minder goede minnaar dan cis-man want geen penis
 - equivoque *to pass out (drunken)* = *pass* (als FtM)
 - sinthoom: naam maken in muziekindustrie als J.J.

maakt van trans systematisch een sinthoom 145 ev

- referenties ivm sinthoom en trans als sinthoom
 - theorie sinthoom vanuit Verhaeghe en Declercq 2002
 - trans als sinthoom
 - reeds bij Cathérine Millot 1983
 - Castel 2003 (via Morel),
 - Hervé Hubert (2003 promotor Cottet, 2006 promotor Maleval)
- sinthoom = poging om van trans NIET sowieso een psychose te maken
 - sinthoom is niet eigen aan psychose
 - sinthoom = unieke manier van spreekwezen om van zijn ubw te genieten én te leven (gaat niet zonder sinthoom)
 - sinthoom = clinamen
 - sinthoom.= beyond oedipus – sexual difference zonder fallus
 - sinthoom = plastic renaissance of the subject 164
parlêtre dwz verhouding RSI + sinthoom
 - trans is niet eigen aan psychose
 - trans = symptoom bij neurosen, psychosen, perversies – dus niet automatisch psychose
 - trans is bijna altijd sinthoom
 - Trans systematisch als sinthoom?
 - Lacan: ander geslacht (object) is systematisch sinthoom
cf. Lacans “rapport sexuel enkel via sinthoom” (1978)
 - F is sinthome-elle voor M
 - M is sinthome-il voor F **ravage in Sém XXIII**
 - Gherovici: trans (ander geslacht worden, identiteit) is systematisch sinthoom
 - PA moet altijd meewerken met trans om van die trans een sinthoom te maken – is enige oplossing??
 - sinthoom-functie van kunst vooral bij trans duidelijk vandaag
 - **onderscheid**
 - **MtF (operatie moet)**
cf. Lacan psychotische = noodzaak operatie (niet overtuiging van ander geslacht te zijn??)
 - **genderqueer (operatie moet niet per se – ook andere wegen oa kunst – cf. Lacan:**
 - trans is vergelijkbaar met echte kunst 9

ANALYTICUS ALS TRANS ... IN DE OVERDRACHT 169

- Lacan: analyticus = Tiresias = weten (SsS) + borsten (a)
- **Tiresias is geen identiteit waarin die analyticus zelf gelooft, maar wat hij in de overdracht is !!**

Wat zegt Lacan volgens Gherovici over TS

- Theorie
 - XVIII niet
 - XIX: fallus nog centraal
 - TS verwart betekenaar fallus met eigenlijk orgaan – neemt de castratie dus letterlijk
 - wie buiten fallus valt is **automatisch** psychotisch (ontregeld psychotisch genot)
 - XX: fallus niet meer centraal
 - Wie buiten fallus valt is niet meer automatisch psychotisch – maar kan F genot zijn (niet door fallus geregeld genot)
 - Lacan zou dus niet meer hetzelfde over TS gezegd hebben!!
 - **Zou TS langs kant van F genot of Autre jouissance geplaatst hebben!! Nee toch**
 - Lacan (& Freud) = zelfde redenering als trans!! had Lacan trans van vandaag gekend, dan zou hij dat er roerend mee eens geweest zijn
 - Lacan (& Freud) had queer notion of sexuality 61 = geen vastgelegde seksuele identiteit en geen vastgelegd seksueel object (
 - Contrast met hun volgelingen = très cis
 - cf. freudianen vermeden al het queer-element in Freuds visie op seks
 - bv. Stekels leerling Gutheil: casus transvestisme is eigenlijk FtM trans
 - 1ste orgasme toen ze kostuum broer aandeed
 - Interpretatie: homoseksueel verzet tegen heteroseks = verraad aan Freuds theorie ????
 - Gherovici's interpretaties van Lacans Sém XX
 - **schizofrenie** uitleg vanuit Deleuze: 134
 - TG rejects organ omdat het een *organ without body* is
 - TG kan enkel eigen lichaam aanvaarden als *body without organ(s)*
 - Lacans "l'analyste ne s'autorise que de lui-même » = paradigma voor seksuering
 - one's only autorisation as a sexes being comes from oneself
 - H/F ne s'autorise que de lui-même
 - **nee !! altijd vanuit referentie naar de fallus !!**
 - Cases
 - Henri (1952-1954) 88
 - samenvatting cf. Lacan over trans
 - Lacan stopt analyse en geeft negatief advies voor operatie
 - want Henri did not subscribe to the decision (operatie)
 - **moet er zich hysterisch volledig mee identificeren**
 - **compleet anders dan psychotische overtuiging dat operatie moet (Lacan legt vooral nadruk op 'operatie moet' als psychotisch element, niet zozeer op "ik ben F")**
 - A lacanian psychosis = Primeau (1971) 89
 - psychose
 - transsexual delusion spontaan in F veranderen (**door wil=genot van Ander**) – zonder operatie (door weten van Ander)
 - cf. Schrebers TS drive???
 - interventie Lacan
 - legt nadruk op penis = limiet op genot waaraan pt onderhevig is
 - Primeau én Schreber zouden vandaag zichzelf als trans identificeren!! 94
 - **zit er dik in, maar zou dat beter zijn?**
 - **zouden in elk geval al geopereerd zijn**
 - **zou trans in hun geval automatisch sinthoom kunnen worden**

- Niet grote casus Michel le transsexuel !!!

PROBLEMEN/PATHOLOGIE

- af moeten van het bij geboorte toegewezen geslacht (op binaire of queer manier) is geen seksueel probleem maar probleem van leven of dood
cf. hoge zelfmoordcijfers (depressive / angst / somatisation)
 - “neem mij ernstig als ik zeg dat ik M of F of geen van de twee”
“ik wil gezien/geliefd worden voor wat ik **zelf voel/zeg dat ik** ben (en dus niet omdat ik M of F ben)” 28
 - **cf. chantage**
- sociale hindernissen voor oplossen van levensbedreigend probleem met bij geboorte toegewezen geslacht
 - social marginalization
 - classificatie trans als **psychiatrische** disorder **het moet dus ‘psychologische’ identiteit worden!**

MEDISCH /WET

- 2 aangiftes bij geboorte 21
 - nationaliteit – ogv paspoort/verblijfplaats ouders
 - gender – ogv (pseudo)medische check?
- achteraf ongedaan maken
 - naturalisatie
 - gender ‘amendment’
 - naam en gender moeten gewijzigd kunnen worden zonder dat operatie nodig is nog niet zo in alle staten van USA!! 22
 - cf Joanna Olsen
 - kind van 18 maand kan gender aangeven door te zeggen “I boy” 164
ogv psycholoog Money: gender komt op 18 maand tot stand = preoedipaal)
 - pediater medical director of the Center for Transyouth Health and Development at Children's Hospital Los Angeles."
 - 1/ 1000 patients reverts to to their sex assigned at birth
 - opposes mandatory psychological assessments for transgender children

ESTHETICA / PLASTICITY / SCHOONHEID + ARTIFICIALITEIT

Probleem met het lichaam

- enveloppe geopend > inhoud eruit gevallen
body that can fall from one's self – like a wrapping that does not fully hold 34
- ill-adjusted container (prison of excessive jouissance??) > ik wil eruit: unzip my body
vergeleken met Joyce's verhouding tot lichaam dat afvalt as soft ripe peel bij geslagen worden 106 ??

Plastic sexuality (Giddens 1992) 107

- Nog voor hypermoderniteit
 - voor echte entrée ICT
 - vanuit vooruitgang geneeskunde
Voorloper cf. fluidity Bauman
- Loskoppeling seks// voortplanting (geneeskunde) > bevrijding seksuele = seksuele niet meer ondergeschikt aan fallus **nee toch!!!** > *malleability/molding* van seksuele expressies = Plastik
- Vooral in arme Zuidamerikaanse landen (Brazilië)
 - Gevolgen kinderen ongedaan maken
 - sociale mobiliteit

bevroren schoonheid of vlietende chaos

2 tendenzen die Gherovici door elkaar haalt

- bevroren schoonheid (postmodern)
 - Bevroren beeld (cf. girl = phallus)
 - versterken binaire – vaak MtF
 - Paradigma Candy Darling
 - zelf belichamen van stabiele schone vorm
 - I, Candy = Eye Candy = een lust voor het oog
 - Toch wel girl=phallus
 - als film-actrice – via geneeskunde
 - aan gene zijde van seks en gender
 - scherm tegen dood
 - bored to death = beautiful
 - cf. Antigone 114 **Gherovici ten onrechte Antigone bij Trecartin – haalt alles dooreen**
- vlietende chaos = hedendaags (hypermodern)
 - gemorcelleerd en constant transformerende beeld (geen fallus als referentie)
 - uiteenvallen binaire = queer
 - bv. Ryan Trecartin
 - Videokunstenaar (zelf niet MtF??) cf. **videos Arca**
 - mens niet meer geïdentificeerd door lichaam (inclusief geslachtsverschil van lichaam)
Chaotische gendertransformation + bodytransformation
 - geen fallus meer als vast herkenningspunt
 - aan gene zijde van fallus en binariteit = joyous celebration genot **maar neen toch!!**
 - als videokunstenaar
 - via medische technieken
 - via beeldmanipulatietechnieken
op hetzelfde niveau geplaatst
 - bv. MtF Evelyne Swift Shuker (2015) 135
“This Damned Body: a living archive of a transformation”
“This Damned Body is carved out of Meat”
 - geen god=**Ander** > ik wil niet sterven > eigen lichaam maken (aesthetic + androgyn gender + voice) via geneeskunde & kunst (allebei sacrifice!) > I am to be seen on my own terms
gaat in tegen kunst in (kijker zegt wat het is!! beauty is in the eye of the beholder
 - **als het lichaam damned is, dan is het toch geen kwestie van transformatie van dat lichaam maar van er van af te geraken – cf. engelen = zonder lichaam**
cf. nachtmerrie
 - samen met N – op weg naar dokter – om voet te behandelen **fallus verwijderen?**
 - verdwalen in groot complex van gangen **in het lichaam (van moeder)**
 - samen met ander verloren gelopen koppel via keukenraam naar buiten
 - geen glas maar ongelooflijk sterk materiaal (plastic/vlees)
 - hakken dat zeer moeizaam stuk met messen
 - buitenwereld blijkt beschilderd scherm van datzelfde ongelooflijk sterk materiaal (plastic/vlees) > no way out
 - keren op stappen terug en vinden ingang terug
Verhouding Innenwelt/Aussenwelt is continu topologisch
in eigen lichaam hakken (body carved out of meat) = in realiteit hakken

schoonheid én lelijkheid

cf. Schreber (paranoïa) 117

- i(a) = schoon beeld van F te zijn ... die bijslaap ondergaat = transsexueel genot
 - vanuit obsessie vader met schoon figuur = erectie
niets mee te maken?? Gaat over schoonheid van het genot
 - Lacan: faute de pouvoir être le phallus qui manque à la mère, il lui reste la solution d'être la femme qui manque aux hommes
 - duidelijk bij MtF
- a = lelijk object stront zijn
 - kan niet normaal meer schijten – moet via mirakels
 - toppunt van genot (nog meer dan F van god zijn, werelds genot van het schijten)?
Lacan : l'être de l'homme = déchet = en arrivant au monde où le désir de l'Autre fait la loi le sujet s'y offre en position d'objet partiel
cf. Schreber : acte de chier > y sent se rassembler les éléments de son être
 - ook bij MtF?? Anale bij MtF (ik ben een stront)
veel meer bij queer die zichzelf trash/freak/monster/etc noemt

cis-F en MtF: wie staat model voor wie?

- tijd 1
cis-F als model voor MtF
 - MtF doet dezelfde operaties die cis-F (plastische chirurgie)
 - cf. Angelina Jolie laat borsten en eierstokken amputeren uit schrik voor kanker
> zij is nu zoals MtF 107 ???
MtF = door M tegen M // cis-F = door F voor F
- tijd 2
MtF staat model voor cis-F
 - oa perfect symmetrische designervagina) 110
 - masquerade hypermoderne cis-F naar het model van MtF, cis-F ziet eruit als MtF 97
 - MtF topmodellen (blijven beter in vorm) als model voor cis-F
cf. modemagazines met frontcover MtF
- **faces 6**
 - Gender attribution om te beginnen altijd via gelaat (en dus niet via geslachtsorganen)
 - Cf. Levinas' ethics of the rapport of 2 faces
 - **Problemen**
 - uncanny valley (M die toch nog doorschemert in gezicht MtF
cf. robot die nog doorschemert in 'menselijke robot
 - terugvinden geslachtsorganen in het gelaat
 - Grote neus = M
 - Volle lippen = F